

ВАРНЕНСКА ТЪРГОВСКА ГИМНАЗИЯ „ГЕОРГИ СТОЙКОВ РАКОВСКИ“

Адрес: гр. Варна - 9000, бул. "Княз Борис I" 55; тел. 052 620 414 - Директор; 052 620 396 - директор;
Пом. e-mail: vtg.gsr@gmail.com, Web сайт: www.vtg-rakovski.eu

УТВЪРДИЛ:
Директор на ВТИ „Г. С. РАКОВСКИ“:

Заповед №

7A-02-355

/Ж.Георгиева/

Критерии за оценяване на писмените работи на учениците по български език и литература

Оценяването е съобразено с ДОО за създаване на устни и писмени ученически текстове – есе и литературна интерпретация, които са предвидени в учебната програма. Проверката на тестовете се извършва с предварително заявен брой точки за всеки въпрос (изборен или отворен) и скала, приравняваща броя точки към определена цифрова оценка, изчислена на базата на единна формула (получени точки $\times 6$: максималния брой точки).

Критерии за оценяване на есе (общо 30 точки)

Оценяването включва:

1. Компетентности за изграждане на есе
2. Компетентности за изграждане на аргументативен текст
3. Езикови компетентности

№	Критерии	Точки
1.	Компетентности за изграждане на есе	10
1.1.	Недвусмислено изразява лична позиция, провокирана от поставения проблем	2
1.2.	Обвързва проблема с актуалния контекст	2
1.3.	Използва подходящи стилово- езикови средства за постигане на убедителност и въздействие	3
1.4.	Умее да интерпретира различни аспекти на проблема	3
2.	Компетентности за изграждане на аргументативен текст	12
2.1.	Формулира теза, съответстваща на поставения проблем	3
2.2.	Изгражда задълбочена логически последователна и смислово обвързана с темата аргументация	3
2.3.	Изгражда логическа или асоциативна организация на текста	3
2.4.	Свързва логически последователно композиционните части	3
3.	Езикови компетентности	8
3.1.	Владее и прилага правописната норма	2

3.2.	Владее и прилага лексикалната норма	2
3.3.	Владее и прилага граматичната норма	2
3.4.	Владее и прилага пунктуационната норма	2

Критерии за оценяване на литературна интерпретация (общо 30 точки)- за учениците 9 – 12 клас

Оценяването включва:

1. Литературни компетентности
2. Компетентности за създаване на аргументативен текст
3. Езикови компетентности

№	Критерии	Точки
1.	Литературни компетентности	10
1.1.	Познава съдържанието на изучаваната художествена творба и се ориентира в системата на хуманитарните проблеми и ценности.	2
1.2.	Осъзнава актуалността на разработвания проблем	2
1.3.	Показва знания за автора и творбата и умения да ги ситуира в социокултурния контекст на епохата	4
1.4.	Осмисля темата и подчинява разработката на нея	2
2.	Компетентности за изграждане на аргументативен текст	12
2.1.	Формулира точна, ясна и изчерпателна теза	4
2.2.	Изгражда задълбочена, логически последователна и смислово обвързана с темата аргументация	4
2.3.	Прави адекватни изводи и заключения	2
2.4.	Умее да балансира собствен текст и цитати от художествената творба	1
2.5.	Оформя графически правилно текста	1
3.	Езикови компетентности	8
3.1.	Владее и прилага правописната норма	2
3.2.	Владее и прилага лексикалната норма	2
3.3.	Владее и прилага граматичната норма	2
3.4.	Владее и прилага пунктуационната норма	2

Критерии за оценяване на устните отговори на учениците

Слаб 2

Определено не познаване на езиковите, литературните, културните или историческите факти. Неспособност да се построи логичен отговор. Слаба езикова грамотност; груби нарушения на нормите за правилна устна реч.

Среден 3

Умее да разпознава езиково явление. Има сериозна непоследователност в логиката на отговора. Познава художествения текст. Познава някои основни характеристики на определени литературни жанрове. Разпознава някои основни структурни и композиционни елементи на литературния текст (тема, сюжет, композиция). Ограничено прилагане на литературнотеоретическите знания или езиковата терминология. Несамостоятелност на позициите, несигурност в крайните изводи.

Добър 4

Не построява убедително отговора; не привежда доказателства. Разпознава и коментира ролята на основни структурни и композиционни елементи на литературния текст. Разпознава и коментира функцията на някои от тропите и фигурите на езика. Неточно опериране с езиковите или литературните понятия и категории. Осмисля възможните връзки на литературните текстове с митологичната и фолклорната култура. Познава някои от характерните за определени културни епохи и контексти ценностни системи, но не ги съотнася към интерпретацията си.

Мн. добър 5

Липса на изчерпателност в отговора, доказателствата или изводите. Разбира условия характер на художествената литература и използва условността като инструмент на интерпретацията. Познава основните характеристики на литературните жанрове и интерпретира текста във връзка с жанровите особености. Коментира ролята на структурните и композиционните елементи на литературния текст. Осмисля и коментира функцията на тропите и фигурите на езика. Уверено се ориентира във фактите от литературната история. Коментира възможните връзки на литературните текстове с митологичната и фолклорната култура. Съотнася интерпретацията си с някои от характерните за определени културни епохи и контексти ценностни системи.

Отличен 6

Пренос от позната в непозната ситуация (създаване на текст). Умение да построява логично и последователно отговора. Проявена лична позиция, самостоятелност, лексикална и граматична култура на речта; убедителност, изразителност и възможност за интерпретиране на художествения текст. Задълбочено познаване на художествения текст, езиковите или историческите факти; системни знания. Широка езикова, литературна или историческа култура. Разбира, коментира и проблематизира връзката между литературния текст, историческия и културния контекст. Интерпретира възможните връзки на литературните текстове с митологичната и фолклорната култура. Съотнася интерпретацията си с характерните за определени културни епохи и контексти ценностни системи.

Критерии за оценяване на есе и литературна интерпретация

Отличен 6

Умение за създаване на цялостен, логически последователен текст, адекватен на поставения в заглавието проблем. Уводът вярно насочва към проблема и поставя темата. Ясно изразена, цялостна и точна теза. Подходящ подбор на художествени факти от творбата. Смесово обвързване на композиционните и структурните елементи. Логически последователно и целенасочено изведени аргументативни микротекстове (подтези), обосновани, задълбочени разсъждения, подкрепени от литературния текст (цитати и/или преразказ с функция на илюстрация на аргумент) и изградени върху него. Използва интертекстуални връзки. Показани знания и проявени умения за работа върху текстовите структури, структурните елементи на художествения текст и фигурите на езика. Овладени норми на СБКЕ. Незначителни пропуски в езиковата култура.

Мн. добър 5

Логически последователен и цялостен текст, адекватен на поставения в заглавието проблем. Тезата (частична или цялостна) вярно насочва към основните моменти, върху които се гради аргументацията. Целенасочен подбор на художествени факти. Умение за композиране и структуриране. Верни, точни, значими, но недостатъчни разсъждения. Точно и вярно позоваване на литературния текст. Познаване на литературната терминология, свързана с жанра, на текстовите структури и на структурните елементи на художествения текст. Стилото уместен изказ. Отделни пропуски в правописа и пунктуацията.

Добър 4

Логически последователен текст, но липсва ясно заявена теза. Недостатъчно целенасочен и съобразен с поставената тема избор на художествени факти от творбата. Аргументите не са задълбочени и стойностни. Знанията върху текстовите структури и структурните елементи на художествения текст са повърхностни. Не е използвана литературна терминология. Добра езикова култура и умение за графично оформяне на текст. Повторения, смислови неточности, стилото неуместни думи и изрази.

Среден 3

Създаден е текст, който не е достатъчно подчинен на темата в заглавието. Не е изразена теза по поставения проблем. Съжденията са повърхностни и/или не показват разбиране и вярна интерпретация на литературния текст. Няма наблюдения върху структурните елементи, художествените похвати и фигурите на езика. Неовладени книжовни норми. Груби правописни, пунктуационни и стилистични грешки.

Слаб 2

Не е създаден смислово единен и езиково свързан текст. Проявена е явна езикова некомпетентност. Оценява се със слаб и в случаите, когато ученикът е: предал празен лист, написал текст, който няма пряко отношение към посочената тема, писал нечетливо до степен на неразбираемост.

Изготвили : Г. Николова, В. Трендафилова, В. Владова, Л. Петрова, М. Димитрова – преподаватели по БЕЛ във ВТГ „Георги Стойков Раковски“

